

Dodatak 6

Procena rizika posete

Pomoć prilikom idi-vidi poseta ili u slobodi kretanja

1. **Uvod.** Procena rizika rosete (VRA) je kratki, pisani izveštaj pripremljen za Opštinsku radnu grupu (MWG) od strane KFOR-a sa podrškom CIVPOL-a i po potrebi drugih organizacija. VRA je ograničen sa određenim datumom ili datumima kada će raseljene osobe posetiti njihove bivše kuće-ovo je najznačajnija razlika između VRA i sveobuhvatnije Procene sigurnosti sela. Vreme potrebno da se obavi potrebna pretraga i pripremi Procena rizika posete je uopšteno 1-3 dana. KFOR ima vodeću ulogu u pripremanju VRA.
2. **Format izveštaja:** Koristeći dole navedeni format, završeni VRA ima 7 delova. Pripremljen je kao naracija, ili u "pitanje i odgovor" obliku.
 - a. Vodeće informacije
 - Datumi posete i imena lokacija koje će biti posećene.
 - Imenovanje i telefonski broj KFOR-ove jedinice koja priprema VRA.
 - Ime Nevladine Organizacije koja je sponzor posete.
 - Imena, etnička pripadnost, i godine osoba koje učestvuju u poseti.
 - Nivo rizika posle dodeljivanja svih olakšavajućih faktora - visoki, srednji, niski
 - b. Lokacije za posetu
 - Koje su specifične lokacije za posetu (ime grada, broj kontrolnog punkta, centar mase UTM koordinata)?
 - Koliko daleko raseljena lica žive od mesta koje se posećuje?
 - Da li se ista značajno dogodilo u blizini sela za vreme konflikta?
 - Sta se tačno dogodilo (masovna grobnica, spaljena crkva, nestale osobe)?
 - Postoje li bilo kakve opasnosti od mina ili naprava koje nisu eksplodirale (očišćenih ili neočišćenih) unutar 500 metara od mesta koje je posećeno? Zahtevajte ovu informaciju od KFOR-ovog Centra za akcije protiv mina.
 - Ako je odgovor da, gde su bile/gde se sada nalaze?
 - Ako je odgovor ne, naglasite da nema opasnosti od mina ili neeksplozivnih naprava
 - c. Putni aranžmani za raseljena lica
 - Početna tačka (ime grada), polazak (datum/vreme), putovanje (način prevoza), dolazak (približno vreme). Ostanak na određenom mestu (broj sati ili dana)
 - Ko je pratnja raseljenim licima do određenog mesta (ime organizacije).
 - d. Komunikacija za vreme posete
 - Šta će biti primarni i sekundarni način komunikacije između svih vozila koja učestvuju u poseti (motorola, mobilni telefon, itd.) Preporuka: ako se koristi motorola, sva vozila treba da budu u mogućnosti da međusobno komuniciraju.
 - e. Događaji (za svaki događaj, obezbedi opis ali takođe početno i završno vreme)
 - Je li taj dan pijačni dan u selu?
 - Ima li nakih sportskih događaja u selu tog dana?
 - Ima li neki politički/kulturni događaj u selu toga dana?
 - Drugih događaja za koje treba da se zna?

f. Stav lokalnog stanovništva. Pre nego što lica koja pomažu u pripremanju ili sakupljanju informacija za Procenu rizika direktno aktiviraju stanovništvo primajuće zajednice (na primer putem intervju), molimo vas konsultujte se sa Opštinskom radnom grupom ili nevladinom organizacijom koja je sponzor posete za određivanje bilo kakvih osetljivosti ili ograničenja koje možda postoje. Ograničenja, ako ih ima, trebaju biti svedena na minimum jer mogu direktno da utiču na vrednost informacije skupljene za pomoć procesu procene rizika.

- Zna li UNHCR ili nevladina organizacija je li lokalno stanovništvo imalo bilo kakav kontakt sa bivšim žiteljima etničke grupe koja učestvuje u poseti?
 - Koji je bio metod ili priroda kontakta (na primer: prijateljski telefonski pozivi ili neprijateljski nastrojen kontakt)?
 - Kada je ostvaren poslednji kontakt i koja organizacija je bila sponzor?
- Da li je iko od lokalnog ili opštinskog vodstva bio u kontaktu sa osobama koje učestvuju u poseti (da ili ne)?
 - Kakva je bila priroda kontakta (prijateljska ili nasilna)?
 - Kojim putem je kontakt uspostavljen (telefon, informativna poseta)?
 - Kada je bio uspostavljen poslednji kontakt i ko je bio sponzor?
- Kakav je stav lokalnog stanovništva prema povratku posećujuće etničke grupe (za, protiv, popravlja se, degradirajući, neutralan, podeljen po političkim linijama, itd.)
- Je li grad značajno podeljen po partijskim linijama (PDK i SDK)? Ako je odgovor da, postoji li mogućnost da ova podela rezultira nasiljem ili zastrašivanjem u vreme posete raseljenih lica?
- Da li lokalno stanovništvo naznačava da određena osoba ili osobe ne treba da se vrate? Ako da, ko i zbog kojih razloga.
- Koja su najbliza sela mestu posete i njihova etnička grupa? (Napomena: Ako je razdaljina manja od 1 km, onda bi ova sela trebalo uključiti u procenu).
- Kakav je stav stanovništva u obližnjim selima prema povratku?

g. Drugi problemi i brige. Navedite i diskutujte dodatne probleme i brige koji nisu bili pokriveni drugde u Proceni rizika posete. Za svaku tačku, obezbedite preporuke kako bi problem mogao da se reši u potpunosti ili kako smanjiti rizik.

3. Procena rizika. Posle sakupljanja i procene svih potrebnih informacija i nakon primene rešenja ili ublažavanja mera u problematičnim sferama, osoba koja je zadužena za pripremu treba da obezbedi celokupnu procenu nivoa preostalog rizika. ¹¹

Pripremljeno od strane MNB (I)

¹¹ Ako se GSV dešavaju redovno, KFOR i civilna policija/KPS treba samo da se obaveste, nove VRA treba očekivati samo ako se situacija promeni.